

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

27.02.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Дянков: Финансите на държавата са стабилни

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/02/26/2011362_diankov_finansite_na_durjavata_sa_stabilni/

Финансите на държавата са стабилни. Няма никакви причини да се говори и да се спекулира с финансовата стабилност на България. Това заяви вицепремиерът и министър на финансите в оставка [Симеон Дянков](#), който участва на заседанието на Консултативния съвет за национална сигурност (КСНС) при президента Росен Плевнелиев, в отговор на коментарите за ниския фискален резерв на България през тази година.

Междувременно от финансовото ведомство (МФ) разпространиха информация за състоянието на публичните финанси, която показва, че фискалният резерв към 25 февруари е малко над 4 млрд. лв.

"В сравнение с началото на мандата просрочените задължения на централно ниво са намалели. Общо просрочията (заедно с тези на общините - бел. ред.) са намалени с 66%. Във фискалния резерв към днешна дата има 4.1 млрд. лв. плюс 600 млн. лв., които са авансови плащания, ни ги дължи Брюксел", каза Дянков, цитиран от "Фокус".

Опасенията за състоянието на държавните финанси се появиха преди десетина дни, когато за няколко дни депозитът на правителството в БНБ падна до 2.99 млрд. лв. Това е по-голямата част от фискалния резерв без около 400 млн. лв. в банките за текущи разплащания. По-голямата част от наличните суми обаче са Сребърният фонд (2 млрд. лв. в края на януари), на НОИ и на здравната каса и други целеви резерви, които на теория не могат да се ползват от правителството освен за каквото са предвидени. Заложения в бюджет 2013 минимален праг на резерва е 4.5 млрд. лв., но според закона той трябва да е толкова в края на годината.

Защо намаляват парите

Причините фискалният резерв да падне до тези нива в началото на годината са няколко. Първата, основна и напълно очаквана е плащането на около 1.9 млрд. лв. външен дълг (главница и лихви) в средата на януари, което свали резерва от около 6 млрд. лв. (в края на 2012 г.) на 4.1 млрд. лв. в края на януари. Освен това негативно влияние са оказали и трансфери по оперативни програми към общините. "Общият размер на тези средства към началото на февруари е 798 млн. лв., докато в края на ноември 2012 г. са в размер на 414 млн. лв. С други думи, фискалният резерв е намален с 384 млн. лв.", уточняват от финансовото министерство. Оттам допълват, че традиционно в началото на годината размерът на фискалния резерв намалява поради календара по обслужване на дълга и по-ниските приходи през този период.

Към 18 февруари депозитът на правителството в БНБ, което е основната част от резерва, пък спадна с още 750 млн. лв., като причината са директните плащания по общата европейска селскостопанска политика от 840 млн. лв. на земеделските производители. Авансовото им плащане е за сметка на фискалния резерв, след което част от ресурса се възстановява от Брюксел. Последните няколко години същите плащания са правени в доста гъвкав времеви интервал (виж таблицата), разбира се, не без съответния социален и политически ефект.

Като буфер за тези плащания държавата издаде извънредната емисия б-месечни ДЦК в размер на 800 млн. лв., които няколко дни по-късно, или на 22 февруари, вече отново са част от фискалния резерв. Така на тази дата депозитът на правителството в БНБ вече е 3.76 млрд. лв. по данни на централната банка.

Колко плащания са забавени

Общо просрочените задължения на държавата и общините към януари тази година са 278 млн. лв. Това е общо около 100 млн. лв. по-малко спрямо края на 2011 г., показва справка на финансовото ведомство.

Общините остават с повече просрочени плащания от централното правителство. Техните просрочия през януари 2013 г. възлизат на 175 млн. лв. Задълженията на правителството са в размер на 102 млн. лв., като най-големи просрочения имат Министерството на отбраната с 68 млн. лв. заради задълженията на Военномедицинска академия, МВР с 15 млн. лв. и в регионалното министерство с 3 млн. лв., поясняват от МФ.

От общините с най-много забавени плащания са Столичната община с 18.4 млн. лв., Перник – 13.7 млн. лв., и Кърджали – 11.3 млн. лв. (виж таблицата).

✓ Нуриел Рубини: България може да си позволи дълг, за да финансира бъдещето си

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/02/26/2011342_nuriel_rubini_bulgariia_moje_da_si_pozvoli_dulg_za_da/

България има стабилна макрорамка, но това е само едно от условията за икономически ръст и то не е достатъчно, заяви световноизвестният икономист Нуриел Рубини по време на специалната си лекция в София. Рубини, който в последните години е сред най-популярните икономисти, заради точните си прогнози за световната криза и размерите ѝ, гостува в столицата по покана на пенсионен фонд "Доверие" и със съдействието на "Капитал" и Bloomberg, за да говори за това какви шансове за развитие има една малка икономика в днешната ситуация. Според него, България има възможност да финансира със заеми в публичния сектор своя икономически ръст, ако инвестира в продуктивни сфери, които да възвръщат стойност, като образование, здравеопазване и човешки ресурси. Страната е поддържала прекалена фискална

строгост, смята Рубини, който посочи, че нивото на бюджетен дефицит, което приближава 0% в реални стойности и нивото на дълг, което е около 14% от БВП, са много под границите на Маастрихтските критерии от съответно 3% и 60%. "Трябва да помислите как да инвестирате в бъдещето си. Частният сектор е водещ в ръста на икономиката, но публичният сектор трябва да предостави тези услуги и ресурси, които да увеличат производителността на частния", смята Рубини. "Понякога тези инвестиции изискват фискални ресурси. Трябва да сте внимателни с използването им, но има роля за допълнителни инвестиции, които увеличават продуктивността на частния сектор. И доколкото това са продуктивни инвестиции, а не харчене, то те може да бъдат финансирани чрез заеми, защото са инвестиции в бъдещето."

Той сравни социалните бунтове в България с тези в други части на Европа, като ги нарече "умора от фискалната строгост". "В даден момент, трябва да предоставиш на хората светлина в тунела, за да знаят защо затагат коланите си", припомни Рубини. "Ако няма ръст, политическата устойчивост на макрорамката ще попадне под въпрос и точно това виждаме днес в България".

Не е изненада, че Рубини е скептичен за близкото бъдеще на еврозоната. "Доктор Дуум", както го наричат заради мрачните му прогнози, смята, че периферията ще остане в рецесия тази година, а най-големият проблем пред ЕС е фактът, че няма нито един истински план за връщане към ръст. Еврото е твърде силна валута за страните от периферията на еврозоната, а това, че те избрах първо да приложат мерки за фискална строгост, преди да потърсят стимули за ръст, ще продължава да им пречи. Рубини посочи като обратния пример САЩ, където фискалният стимул дойде преди да започнат ограниченията, които тепърва трябва да се случат.

В интервю за "Капитал" преди лекцията си, Рубини все пак заяви, че България би трябвало да влезе в еврозоната, ако така или иначе е приела ограниченията на валутния борд. "Повечето валутни бордове не оцеляват, ако погледнете историята. Не мисля, че в момента вашият е в риск. Валутният борд ограничава възможността за фискални и монетарни политики, но ако така или иначе сте приели тези условия и сте платили цената, то отидете още една стъпка напред и станете част от съюза, към който сте прикачили валутата си", каза той.

Кой е Нуриел Рубини

Нуриел Рубини или Д-р Дуум, както в The New York Times Magazine определи американският икономист, стана популярен със сбъдването на една от неговите най-мрачни прогнози, направена още през 2006 г. - тази за настъпването на финансовата криза в САЩ заради балона на имотния пазар.

Рубини е професор по икономика и международен бизнес в Нюйоркския университет, председател и основател на консултантската и анализаторска компания Roubini Global Economics. Рубини е бил старши съветник в икономическия съвет към Белия дом и в американското министерство на финансите. През 2008 г. The New York Times Magazine пише за него: "Сега той е търсен консултант, който прекарва голяма част от времето си, пътувайки между срещи с гуверньори на централните банки и финансовите министри в Европа и Азия. Междувременно той продължава да публикува колоритни пророчества за деня на страшния съд от изявен не-мейнстрийм характер."

Икономистът предрече и край на валутните бордове в страни като Латвия и България – прогноза, която не се сбъдна. За сметка на това той предвиди социален взрив, който се случи, при това драматично. Една от по-смелите му прогнози през пролетта на миналата година беше, че Гърция ще бъде първата страна, която ще напусне еврозоната (може би през втората половина на 2013 г. според него), а по всяка вероятност еврозоната ще се разпадне. По думите му тогава продължаващата политическа нестабилност в Европа е "влакче на ужасите на забавен каданс". Преди време той прогнозира и, че се задава "перфектната буря" за глобалната икономика. Съчетаването на четири събития - срив на растежа на американската икономика, задълбочаване на дълговата криза в Европа, твърдо приземяване на развиващите се пазари (най-вече Китай) и военен конфликт в Иран, ще предизвикат глобална икономическа криза през 2013 г., предвиди той.

[Вестник Стандарт](#)

✓ 4 млрд. лева има в резерва

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2013-02-27&article=442677>

4,010 млрд. лв. има във Фискалния резерв (ФР) на страната към 25 февруари 2013 г., сочи доклад на Министерството на финансите. Тази информация представи министърът на финансите в оставка Симеон Дянков на заседанието на Консултативния съвет за национална сигурност при президента Росен Плевнелиев. "Към днешна дата фискалният резерв е 4 млрд. лв. плюс 600 млн. лв.- авансови плащания, които ни дължи Брюксел", каза Дянков. По думите му България е една от най-стабилните страни в ЕС, а с опитите си да дестабилизируют това социалистите се опитват да доведат държавата до фалит. В края на 2012 г. ФР е бил 6,081 млрд. лв., което означава, че за първите два месеца на годината е намалял с 2 млрд. лв. Това се дължи на платените през януари 1,9 млрд. лв. по еврооблигациите, емитирани от НДСВ. "Традиционно в началото на годината размерът на фискалния резерв намалява поради календара по обслужване на дълга и по-ниските приходи", посочват от МФ. Допълнителна тежест оказали и директните плащания към фермерите в размер на 840 млн. лв. Но след като парите за декар нива бяха изплатени, министерството емитира облигации на вътрешния пазар за 800 млн. лв., които влязоха във фискалния резерв. Значителни трансфери към общините по оперативни програми на ЕС са коствали на резерва 383 млн. лв., пишат от МФ. На фона на това от началото на мандата на ГЕРБ просрочените задължения на централното правителство са намалели с 83% (500 млн. лв.), а тези на общините - с 11% (21 млн. лв.), посочват от МФ. За разлика от степените просрочия на управлението, дългът на страната (външен и вътрешен) нараства с 3,5 млрд. лв. през мандата на правителството за последните три години и половина. По данни на МФ към август 2009 г., дългът е бил 4,75 млрд. евро, а към края на януари тази година набъбва до 6,5 млрд. евро.